

werkplan | 2013-2014 | een blik vooruit

KENNISCENTRUM
Bijeenkomsten

- Lokale Kracht: méér power in wonen, welzijn en zorg

Burgerkracht is helemaal in! Tijdens het congres 'Lokale Kracht: méér power in wonen, welzijn en zorg' op woensdag 3 april 2013 kijken we verder dan de hype en wordt het samenspel tussen burgerinitiatieven, overheid en professionals belicht. U krijgt de nieuwste wetenschappelijke en praktische inzichten uit binnen- en buitenland aangereikt en we laten u kennismaken met beginnende en lopende burgerinitiatieven.

Met inspirerende kracht sessies en prominente sprekers, waaronder Henk Nies, bestuurder Vilans, en Joost Beunderman, stadsgeograaf, gaan we in op de vraag of burgerinitiatieven in wonen, welzijn en zorg een oplossing zijn voor iedereen. Zijn ze vooral aantrekkelijk voor weerbare burgers? En versterken burgerinitiatieven ongelijkheid tussen kwetsbare en niet kwetsbare burgers? Of heeft iedere burger profijt?

• Verwacht in 2013

Training Zorgtechnologie voor corporatiemedewerkers

Bestuurdersbijeenkomst Toekomstvisie

Themamiddag Bewegen in de wijk

Bijeenkomst met goed gesprek over extramuralisering

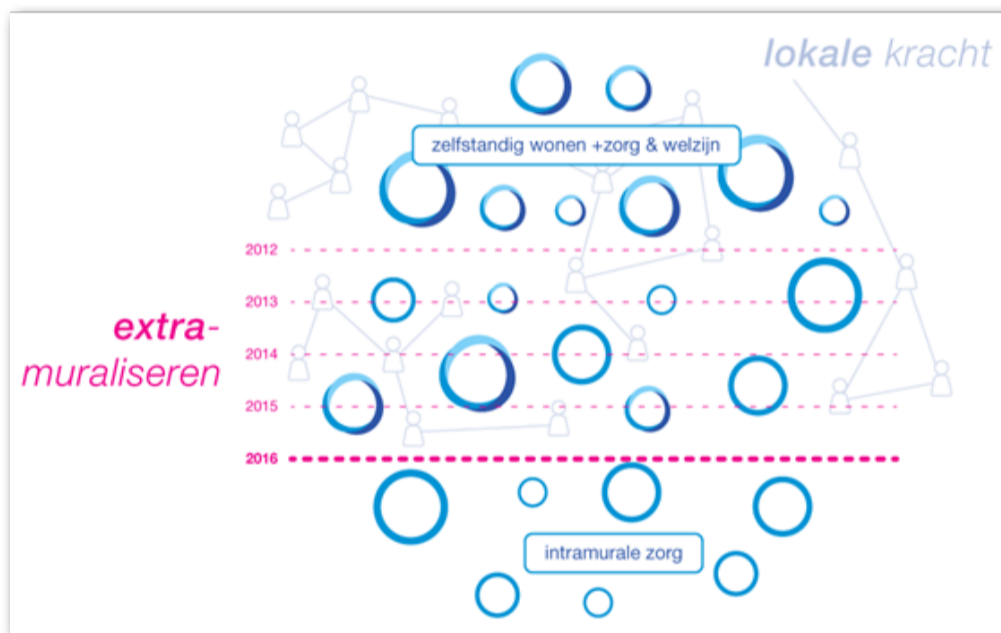
Studiereis Burgerinitiatieven Engeland

Extramuralisering en Lokale Kracht

Centrale thema's voor wonen, zorgen welzijn

“Zo lang mogelijk gewoon thuis blijven wonen, ook als zorg en ondersteuning nodig zijn” luidt de wens van bewoners en de inzet van overheid, woningcorporaties en zorgorganisaties. Of dit mogelijk is, hangt af van de burger, het wonen (woning, wooncomplex) en de omgeving (fysiek, sociaal). Corporaties en zorgaanbieders bieden hun huurders en cliënten adequate zorg en ondersteuning in een passende woning en woonomgeving. Ook staan zij voor de opgave om (bestaand) zorgvastgoed geschikt te maken voor het bieden van zwaardere zorg die voldoet aan kwaliteitseisen en past binnen financiële kaders.

Het Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg richt zich op wonen en zorg, van zelfstandig wonen tot intensieve zorg in een beschermde omgeving. De komende jaren wordt scheiden van wonen en zorg versneld doorgevoerd en daarmee krijgt het extramuraliseren van zorg een 'boost'. Er is grote behoefte aan kennis en ondersteuning om deze transitie door te voeren. De organisatie en financiering van wonen en zorg moeten gesplitst worden en lokaal opnieuw gearrangeerd tot een voor de klant samenhangend en zingevend geheel. Er ontstaat een grote variatie met deels nieuwe woonzorgarrangementen. Lokale samenwerking tussen organisaties uit verschillende branches is hierbij essentieel. Ook het aanboren van de kracht van burgers die zelf willen bijdragen aan wonen, welzijn en zorg is dé toekomstopgave. Daar waar burgers, professionele organisaties en overheid elkaar vinden in een nieuw samenspel rond wonen, welzijn en zorg ontwikkelt zich Lokale Kracht.

Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg ontwikkelt en verspreidt de kennis die corporaties en zorgaanbieders hiervoor nodig hebben. Door praktijkgegevens en knelpunten te bundelen voert het Kenniscentrum de belangenbehartiging door Aedes en ActiZ. Zo werkt het Kenniscentrum voor leden en belangenbehartigers van Aedes en ActiZ.

Op de achterzijde leest u meer over de thema's die in 2013 en 2014 centraal staan: **Extramuralisering en Lokale Kracht!**

KCWZ PARTNERS

Het Kenniscentrum is onderdeel van Aedes, vereniging van woningcorporaties en ActiZ, organisatie van zorgondernemers. De vaste kennispartners van het Kenniscentrum zijn RIBW Alliantie en Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Het Kenniscentrum werkt als netwerkorganisatie. Voor de ontwikkeling en overdracht van kennis wordt met veel partijen in wonen, welzijn en zorg samengewerkt. Wilt u ook uw kennis delen en ziet u daarin een rol voor het Kenniscentrum? Het Kenniscentrum hoort graag van u.

KCWZ DIGITAAL

De grote hoeveelheid kennis die het Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg de afgelopen jaren heeft verzameld op het gebied van wonen, welzijn en zorg, vindt u als vanouds op onze site en diverse social media:

www.kcwz.nl

Blijf op de hoogte van bijeenkomsten en netwerk met vakgenoten: www.linkedin.com/company/aedes-actiz-kenniscentrum-wonen-zorg

Volg het laatste nieuws op de voet via het Twitter-account: <http://twitter.com/kcwz>

#tegenlicht zoekt succesvolle burgerinitiatieven
<http://t.co/UgekTQWI> Volop voorbeelden
#lokalekracht wonenwelzijnzorg:
<http://t.co/Gw0iRmjH>

@EllenZomer @EllenOldeBijvan
 @johnbeckers Zeker wel! Kijk maar eens op [kcwz.nl](http://www.kcwz.nl) bij buurtprojecten
#lokalekracht

Foto: Chris Pennarts

LOKALE KRACHT

Naar een nieuw samenspel tussen burgers, professionals en overheid

Lokale kracht

Burgers nemen steeds vaker zelf het initiatief om wonen, welzijn en zorg te organiseren. Zorgcoöperaties, ouderinitiatieven en zorgruilsystemen krijgen navolging. Hoe kunnen professionele organisaties en overheid inspelen op deze ontwikkeling en de initiatieven waarderen zonder ze over te nemen? Samen met de praktijk wordt gezocht naar hoe een nieuw samenspel tussen burgers, overheid en organisaties in wonen, welzijn en zorg eruit kan zien. Het Kenniscentrum participeert in nieuwe netwerken die ontstaan tussen burgerinitiatieven en professionele organisaties, organiseert een studiereis naar Londen, helpt kennis ontwikkelen en brengt betrokkenen samen tijdens het jaarlijkse congres Lokale Kracht.

Organiseren van lokale samenwerking

Lokale samenwerking rond wonen, welzijn en zorg is complex en komt niet vanzelf tot stand. Daarom blijft het Kenniscentrum de training lokale samenwerking wonen zorg welzijn aanbieden en leveren we een bijdrage aan de masterclass Wijk- en Buurtgericht

werken van ActiZ, VGN, BTN en LOC. Nieuwe inzichten worden ook gedeeld op de website; theorie grenzenwerk en Wmo convenanten. Het Kenniscentrum onderzoekt wat de verbinding met lokale economie kan opleveren; zijn er nieuwe economische dragers voor de sociale infrastructuur in de wijk (zoals steunpunten, sociaal restaurant)?

Informele zorg - formele zorg

Informele zorg is steeds meer in beeld bij zorgorganisaties. Er wordt gezocht naar meer samenhang tussen professionele zorg en informele zorg. Mantelzorg en vrijwilligers worden meer betrokken in het zorgproces. Maar wat kan en mag worden verwacht van informele zorgers? Hoe verloopt het samenspel tussen informele en formele zorg optimaal? Welke rol kan technologie hierbij spelen, zodat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen, de eigen regie kunnen behouden, maar informele zorgers niet overvraagd raken? Het Kenniscentrum denkt mee en brengt goede voorbeelden in beeld.

EXTRAMURALISERING

Kennis over extramuraliseren

Woningcorporaties en zorgorganisaties staan voor een strategische keuze nu het extramuraliseren versneld wordt doorgevoerd. Het Kenniscentrum brengt leden van Aedes en ActiZ bij elkaar en organiseert kennisuitwisseling, kennisoverdracht en ontmoetingen tussen corporaties en zorgaanbieders, zodat beide partijen van elkaar leren en met oplossingen komen. Op de site worden kennis, praktijkervaringen en goede voorbeelden gepresenteerd. Het Kenniscentrum ontwikkelt een nieuw voorbeeldhuurcontract en in het kader van belangenbehartiging door Aedes en ActiZ worden knelpunten uit de praktijk benoemd.

Zorgvastgoed

Door extramuralisering wijzigt het financiële kader waarin de corporaties en zorgaanbieders samenwerken. In actuele trainingen en publicaties brengt het Kenniscentrum beide partijen samen en biedt informatie om tot concrete afspraken te komen. Hoe wordt bestaand vastgoed geschikt gemaakt voor de toekomst? Het Kenniscentrum brengt belemmeringen bij de transitie van verzorgings- naar verpleeghuis in kaart, zodat Aedes en ActiZ randvoorwaarden kunnen beïnvloeden. Ook de invulling van professioneel opdrachtgeverschap bij zorgvastgoed wordt uitgewerkt, evenals de rol van nieuwe partijen bij de financiering.

Nieuwe woonzorgarrangementen

Welke woon(zorg)arrangementen bieden oplossingen bij extramuraliseren? Is er behoefte aan het Verzorgingshuis 2.0, aan nieuwe serviceflats, aan kangoeroewoningen, mantelzorgwoningen, meergeneratiewoningen of woongemeenschappen nieuwe stijl. Het Kenniscentrum onderzoekt nieuwe arrangementen samen met leden van Aedes en ActiZ. Wat zijn kansrijke vormen? Welke knelpunten ondervinden zij? En hoe kunnen Aedes en ActiZ bijdragen aan betere condities voor vernieuwing?

Welzijn dichtbij

Nu meer mensen met een zorgvraag thuis blijven wonen, neemt de behoefte aan een 'verrijkte' woonomgeving toe. Mensen willen elkaar kunnen ontmoeten en onderling diensten uit kunnen wisselen. Het Kenniscentrum verspreidt kennis over projecten met dienstenruil, brengt nieuwe vormen van ontmoeten in de naaste omgeving in beeld en ontwikkelt kennis over ontmoetingsgericht bouwen.

Zorgtechnologie / Domotica

Het Kenniscentrum ontwikkelt een ICT stappenplan voor corporaties en biedt informatie over domotica (gericht op langer zelfstandig thuis blijven wonen) aan op de website. De zorg wordt betrokken bij de uitwerking

van een voorbeeldtraject domotica in bestaande corporatiewoningen. Corporaties en zorgorganisaties kunnen deelnemen aan een workshop 'domotica en extramuraliseren' en de mogelijkheid van een cursus 'domotica' voor corporatiemedewerkers wordt verkend.

Brandveiligheid

Zijn kwetsbare huurders die langer zelfstandig thuis blijven wonen wel voldoende zelfredzaam in geval van brand? In ieder geval is aan het extramuraliseren een roep verbonden om duidelijk te zijn over de verdeling van de verantwoordelijkheid. Het Kenniscentrum beschrijft de huidige regelgeving, vraagt aandacht voor het vraagstuk en informeert de belangenbehartigers.

Wonen (en zorg) met dementie

De meeste mensen met dementie wonen thuis en met de toenemende extramuralisering worden dat er alleen maar meer. Het Kenniscentrum zet de belangrijkste principes voor het dementievriendelijk ontwerpen en aanpassen van bestaande woningen op een rij en onderzoekt de mogelijkheden voor dementievriendelijk opplussen. Ook ontstaan steeds meer varianten van kleinschalig groepswoon voor mensen met dementie en zoeken leden van ActiZ en Aedes naar mogelijkheden deze verpleeghuiszorg thuis te bieden. Het Kenniscentrum verkent samen met leden de mogelijkheden en uitdagingen voor het bieden van intensieve zorg aan dementerenden thuis en toont voorbeelden die bijdragen aan een dementievriendelijke wijk.

En dan ook nog...

Toekomstscenario's

Leden van Aedes en ActiZ zien dat de toekomst van wonen en zorg sterk in beweging is. Verschuift de rol van aanbieders de komende jaren? In welke richting? Wat worden nieuwe en oude vertrouwde samenwerkingspartners? Welke thema's gaan spelen? Zijn er slimme oplossingen voor komende beleidsregels? Wat kunnen we van elkaar leren en van andere sectoren? Het Kenniscentrum wil middels toekomstsessies met leden scenario's doordenken en praktische tools, zoals een 'toekomstwijzer', ontwikkelen om leden te ondersteunen.

Facts and figures

De feiten over corporaties en wonen en zorg worden in kaart gebracht. Wat doen corporaties al? Wat zijn de ontwikkelingen en welke opgave ligt voor hen? Deze kennis wordt illustratief gepresenteerd en maakt de essentiële rol van corporaties bij het huisvesten van ouderen en kwetsbare groepen zichtbaar.

Kennis die nodig is om corporaties in staat te stellen zich voor te bereiden op een toenemende vraag. Voor de zorgorganisaties sluit het Kenniscentrum aan bij de feitenkaarten VVT van ActiZ en specificeert de gegevens voor wonen en zorg.

Speciale aandacht voor...

Mensen met een psychiatrische aandoening - Het Kenniscentrum besteedt speciale aandacht aan het wonen in de wijk van mensen met een psychiatrische aandoening. Of dat nou is middels het organiseren van ontmoetingen tussen corporaties en organisaties uit de GGZ of het inventariseren en vervullen van de kennisbehoeftes.

Migrantenouderen - Het aantal migrantenouderen neemt de komende jaren toe. Dé oudere migrant bestaat niet, er zijn grote verschillen binnen groepen en tussen groepen. Over het algemeen bevinden migrantenouderen zich in een minder gunstige positie dan Nederlandse ouderen, doordat zij een slechtere gezondheid hebben, in minder goede huizen wonen en minder gebruik maken van zorg- en welzijnsvoorzie-

ningen. Het Kenniscentrum wil aanbieders informeren over de wensen en mogelijkheden van deze groep op het terrein van wonen, zorg en welzijn. Zo werkt het Kenniscentrum mee aan een portrettenboek rond oudere migranten in woongemeenschappen, participeert het in een landelijke stuurgroep rond pendelende oudere migranten en is het spin in het web op het vlak van interculturele woonzorgprojecten.

Praktische preventie

Op het terrein van 'preventie' is veel winst te behalen. In het gedrag van mensen, maar ook in de omgeving. Binnen het thema healing environment (gezonde leefomgeving) bracht het Kenniscentrum gezonde ontmoetingsrijke groene voorbeelden in kaart. Het Kenniscentrum focust op drie onderwerpen: bewegen, ontmoeten en participeren. De goede voorbeelden die leden van Aedes en ActiZ in samenwerking met andere organisaties geven, inspireren anderen aan de slag te gaan met preventieve activiteiten. Het Kenniscentrum brengt deze in kaart en zorgt samen met leden en organisaties als NISB, MO-groep en Health Federatie voor een 'preventieshot'.